

Německé volby 2005: Vítězové a poražení

29.září 2005 Martin Vrátník

Předsedkyni křesťanskodemokratické unie CDU se nepodařilo získat dostatečný počet mandátů pro svoji stranu, aby mohla vytvořit koalici spolu se sesterskou CSU a liberály z FDP. Snaha CDU/CSU přesvědčit ve velmi otevřeně vedené předvolební kampani německé voliče o nutnosti změny vlády, bezodkladnosti ekonomických reforem, potřebách úspor a zjednodušení daňové soustavy se minula účinkem. S rozdílem pouhých 0,9 % porazila unie vládnoucí sociální demokraty a skončila tak minimálně o 5 procentních bodů pod očekávaným výsledkem. 35,2 % je dokonce ještě horší výsledek, než který získal Edmund Stoiber při minulých volbách v roce 2002. I přesto, že se Angela Merkel stane pravděpodobně první německou kancléřkou v historii, přijde ji tato prohra v budoucnosti velmi draho. A jaké poučení vyplývá z celé volební kampaně? Merkel před volbami otevřeně říkala, co udělá v případě, když jí lidé dají důvěru. Nebála se hovořit o zvyšování DPH, škrtech v rozpočtu a nepopulárních krocích. Voliči ji „odměnili“ svou nedůvěrou. Poučení pro příště: férové a otevřené jednání s voliči se nevyplácí. Zato vylhané modré z nebe a naslibované hory doly levicové strany a sociální demokracie jsou přesně to, co chtějí davy slyšet.

34,3 % hlasů získali sociální demokraté v čele s Gerhardem Schröderem. Tento nad očekávání dobrý výsledek však zřejmě stoupl dosavadnímu kancléři do hlavy, a ten si i přes všechny politické

zvyklosti a nepopiratelný fakt, že ve volbách skončil jako druhý, nárokuje sestavení vlády. Ke cti mu však slouží, že se zatím nenechal zlákat ke spolupráci s komunisty.

Důvod k oslavám měl v neděli večer vůdce liberální FDP Guido Westerwelle. Jeho strana získala 9,8 % hlasů a polepšila si oproti roku 2002 o 2,4 %. Jednoznačně největší nárůst preferencí oproti předchozím volbám zaznamenali komunisté z nově vzniklé Levicové strany (koalice WASG a PDS), kteří si polepšili o 4,7 % hlasů a získali oproti původním dvěma 54 křesel z nynějších 613 ve spolkovém sněmu.

Z daných volebních výsledků přicházejí v úvahu dvě, resp. tři možné vládní koalice:

- **Velká koalice SPD a CDU/CSU** by pro Německo znamenala stagnaci, neprosazení důležitých reforem a zřejmě i nové předčasné volby. I přesto, že je tato možnost velmi pravděpodobná, si však zatím ani jedna ze zmiňovaných stran tuto variantu kvůli vzájemným antipatiím nepřeje.
- Druhou a z pohledu mnoha Němců nejméně špatnou alternativou, by byla tak zvaná **Jamajská koalice CDU/CSU + FDP + Zelených (podle barev jamajské vlajky: černá - žlutá - zelená)**. Předseda zelených Joschka Fischer v televizní povolební debatě tuto možnost nevyloučil. Vzhledem k půlprocentní ztrátě voličů a ziskem pouhých 8,1 % je to pro něj jediná možnost, jak zůstat v pozici

ministra zahraničí. Otázkou však zůstává reakce členské základny zelených - pro mnohé by to bylo těžko stravitelné sousto.

- Nelze rovněž vyloučit **rudo - žluto - zelenou koalici stran SPD + FDP + Zelených, tzv.**

Ampelkoalition (Ampel = semafor). I když se předseda FDP opakovaně vyjádřil, že tato možnost nepřichází v úvahu, zaznívají od jeho stranických kolegů opačné hlasy. Westerwelle si je ale dobře vědom toho, že spolupráce se Zelenými a sociální demokracií by stranu v příštích volbách zničila.

- I přes značný úspěch komunistů je jejich podíl na vládě naštěstí prozatím všemi zcela odmítán.